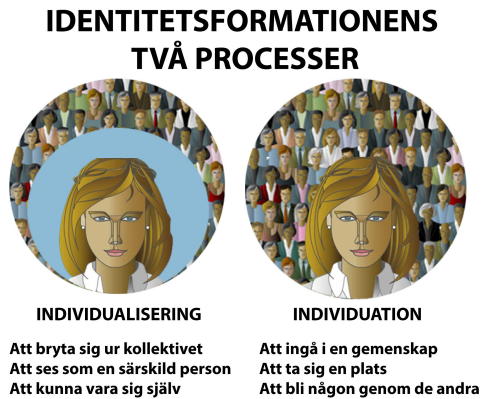

Interaktioner formar identiteten

av Bengt-Åke Wennberg

För hundra år sedan kunde man leva hela sitt liv på en plats och i en bestämd social kontext. I dag ser sig inte individen längre i en bestämd roll eller position i samhället. Hon är ständigt på väg.

Hon ingår dessutom samtidigt i många helt olika grupperingar och sammanhang. Detta faktum har förändrat vår förståelse för hur människans identitetskänsla uppstår.

Numera inser man att människan löpande formar sig en egen bild av sig själv genom de interaktioner hon har med andra. Man blir så att

säga till i det sociala sammanhang i vilket man agerar.

Varje människa befinner sig därmed i ett identitetsdilemma. Man måste både kunna känna igen sig som en särskild person genom sitt samspel med andra och ändå vara en del i flera olika gemenskaper genom den identitet som man där ges. Bilderna är aldrig konstanta utan måste ständigt bekräftas och förändras. I olyckliga fall kan man lätt "förlora sig själv" när man drabbas av livsförändringar eller ställs inför situationer där man upplever sig behöva dagtinga med den ena eller andra av dessa båda bilder.

Den auktoritetstro och de stabila och bestämda sociala relationer som tidigare varit ett skydd för individers integritet har numera ofta förlorat sin kraft. De har istället många gånger blivit hindrande, förnedrande och förtryckande. Den forskning som görs och de resonemang som förs behandlar individer som stereotyper istället för de unika personer – subjekt – som de faktiskt är.

Det finns därför en växande vrede i befolkningen mot vad många uppfattar som kränkningar utan att de riktigt kan uttrycka vari kränkningen består. Denna vrede tar sig ofta desperata uttryck som försvårar samarbete och konstruktiv samverkan.